

<https://www.lex.bg/bg/laws/ldoc/2135595432>

НАРЕДБА № 3 ОТ 1 АВГУСТ 2008 Г. ЗА НОРМИТЕ ЗА ДОПУСТИМО СЪДЪРЖАНИЕ НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА В ПОЧВИТЕ

В сила от 12.08.2008 г.

Издадена от Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването и Министерството на земеделието и храните

Обн. ДВ. бр.71 от 12 Август 2008г.

In order to view this page you need Adobe Flash Player 9 (or higher) equivalent support!

Глава първа.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. С наредбата се определят:

1. нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите;
2. изискванията за вземане и изпитване на почвени проби за определяне съдържанието на вредни вещества.

Глава втора.

ПРЕДОХРАНИТЕЛНИ КОНЦЕНТРАЦИИ (ПК), МАКСИМАЛНО ДОПУСТИМИ КОНЦЕНТРАЦИИ (МДК), ИНТЕРВЕНЦИОННИ КОНЦЕНТРАЦИИ (ИК) ЗА ТЕЖКИ МЕТАЛИ И МЕТАЛОИДИ (ТММ) И УСТОЙЧИВИ ОРГАНИЧНИ ЗАМЪРСИТЕЛИ (УОЗ) И НЕФТОПРОДУКТИ В ПОЧВИТЕ

Чл. 2. Нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите са определени въз основа на оценка на риска за околната среда и човешкото здраве в три нива:

1. предохранителни концентрации;
2. максимално допустими концентрации;
3. интервенционни концентрации.

Чл. 3. Съдържанията по чл. 2 на тежки метали и металоиди са определени като концентрации, посочени в приложение № 1, табл. 1 - 3, като се отчитат типът земеползване, обектите на опазване, механичният състав и рН (H₂O) на почвите.

Чл. 4. Съдържанията по чл. 2 на устойчиви органични замърсители и нефтопродукти са определени като концентрации, посочени в приложение № 2, без да се отчита типът земеползване, обектите на опазване, механичният състав и рН (Н₂О) на почвите.

Глава трета.

ВЗЕМАНЕ И ИЗПИТВАНЕ НА ПОЧВЕНИ ПРОБИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ СЪДЪРЖАНИЕТО НА ВРЕДНИ ВЕЩЕСТВА В ПОЧВИТЕ

Чл. 5. (1) За определяне съдържанието на вредни вещества в почвите се вземат и изпитват почвени проби по методи съгласно български или международни стандарти, а ако няма такива - по валидирани вътрешноведомствени методи.

(2) Вземането и изпитването на почвени проби се извършва от акредитирани лаборатории.

(3) Задължителната дълбочина за вземане на почвени проби е посочена в приложение № 3.

(4) Използваните методи за изпитване гарантират граница на откриване за съответното вредно вещество с един порядък по-ниска от нормите по чл. 2.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1 "Вредни вещества" са изброените в приложенията метали, металоиди и органични вещества.

2. "Предохранителна концентрация" е съдържание на вредно вещество в почвата в mg/kg, превишаването на която не води до нарушаване на почвените функции и до опасност за околната среда и човешкото здраве.

3. "Максимално допустима концентрация" е съдържание на вредно вещество в почвата в mg/kg, превишаването на която при определени условия води до нарушаване на почвените функции и до опасност за околната среда и човешкото здраве.

4. "Интервенционна концентрация" е съдържание на вредно вещество в почвата в mg/kg, превишаването на която води до нарушаване на почвените функции и до опасност за околната среда и човешкото здраве.

6. "Обекти на опазване" са човекът, почвите и подземните води.

7. "Тип земеползване" е предназначението на териториите, определено с устройствените схеми и планове.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 14, ал. 1 от Закона за почвите (ДВ, бр. 89 от 2007 г.).

§ 3. Тази наредба отменя Наредба № 3 от 1979 г. за норми относно допустими съдържания на вредни вещества в почвата (обн., ДВ, бр. 36 от 1979 г.; изм. и доп., бр. 5 от 1996 г., бр. 54 от 1997 г., бр. 21 от 2000 г.; доп., бр. 39 от 2002 г.).

§ 4. Контролът по прилагането на наредбата се осъществява от министъра на околната среда и водите или от упълномощени от него лица.

§ 5. Наредбата влиза в сила от датата на обнародване в "Държавен вестник".

Приложение № 1 към чл. 3

Норми за предохранителни концентрации за тежки метали и металоиди в почвите (определени като общо съдържание в mg/kg суха почва при екстракция с aqua regia)

Таблица 1

Почва	Тежки метали и металоиди								
	арсен As	кадмий Cd	мед Cu	хром Cr	никел Ni	олово Pb	цинк Zn	живак Hg	кобалт Co
Фонові концентрации									
Стандартна почва с рН (Н2О) <= 6,0	10	0,4	34	65	46	26	88	0,03	20
Предохранителни концентрации									
1. Глинесто-песъчливи и песъчливи почви	15	0,6	50	90	60	40	110	0,05	30
2. Песъчливо-глинести	15	0,6	60	110	65	45	160	0,07	35
3. Глинести почви	20	1,0	70	130	70	50	180	0,08	40
4. Почви с повишено природно съдържание на ТММ	Установяват се, ако е необходимо, на базата на локални фонові стойности.								

Забележки:

1. При рН < 6,0 предохранителните стойности за почвите с песъчливо-глинест механичен състав се прилагат за глинести почви, а стойностите за глинесто-песъчливите и песъчливите почви - за почвите с песъчлив глинест механичен състав.
2. За олово границата на рН е < 5,0.

Норми за максимално допустими концентрации и интервенционни концентрации за тежки метали и металоиди в почвите на обработваеми земи и постоянни тревни площи (определени като общо съдържание в mg/kg суха почва при екстракция с aqua regia)

Таблица 2

ТММ	рН (H ₂ O)(1)	Максимално допустими концентрации			Интервенционни концентрации
		обработваеми земи	постоянни тревни площи	коэффициент на корекция - КК(2)	
1	2	3	4	5	6
Арсен (As)		25	30	1,2	90
Кадмий (Cd)	<6,0	1,5	2,0		
	6,0 - 7,4	2,0	2,5	1,3	12
	>7,4	3,0	3,5		
Мед (Cu)	<6,0	80	80		
	6,0 - 7,4	150	140	1,2	500
	>7,4	300	200		
Хром (Cr)		200	250	1,2	550
Никел (Ni)	<6,0	90	70		
	6,0 - 7,4	110	80	1,2	300
	>7,4	150	110		
Олово (Pb)	<6,0	60	90		
	6,0 - 7,4	100	130	1,3	500
	>7,4	120	150		
Живак (Hg)		1,5	1,5	1,2	10
Цинк (Zn)	<6,0	200	220		
	6,0 - 7,4	320	390	1,3	900
	>7,4	400	450		

Забележки:

(1) рН, определено при съотношение почва : вода 1:5 и време на взаимодействие с вода 5 h.

(2) КК - коэффициент за корекция се прилага за почви със съдържание на физична глина (частици < 0,01 mm) > 60 % в орния хоризонт (дълбочина 0 - 20 cm) и/или хоризонт А (0 - 10 cm) на необработваеми земи чрез умножаване на стойностите на максимално допустими концентрации за обработваеми земи и постоянни тревни площи с КК. Данните за съдържание на физична глина се вземат от почвени карти и очерци или чрез изпитване на място.

Норми за максимално допустими концентрации и интервенционни концентрации за тежки метали и металоиди в почвите на населени места, паркове, спортни площадки и индустриални/производствени терени (определени като общо съдържание в mg/kg суха почва при екстракция с aqua regia)

Таблица 3

ТММ	Населени места, паркове, спортни площадки	Индустриални/производствени терени			
		МДК	ИК	МДК	ИК
Арсен (As)	25	50	40	120	
Кадмий (Cd)	8	12	10	40	
Мед (Cu)	300	500	500	1000	
Хром (Cr)	200	550	300	600	
Никел (Ni)	100	300	250	700	
Олово (Pb)	200	500	500	1000	
Живак (Hg)	8	10	10	40	
Цинк (Zn)	400	900	600	1500	

Приложение № 2 към чл. 4

Норми за предохранителни концентрации, максимално допустими концентрации и интервенционни концентрации за устойчиви органични замърсители и нефтопродукти в почвите (определени като общо съдържание в mg/kg суха почва)

№	Наименование	Справочни фоновни стойности	ПК	МДК	ИК
I. Полициклични ароматни въглеродороди					
1	РАН16(сума)	0,150	0,40	4,0	40
2	Нафтален	0,022	0,02	0,1	-
3	Аценафтен/АСЕ	0,010	0,03	0,2	-
4	Аценафтилен/АСУ	0,003	0,03	0,2	-
5	Флуорен/FLU*	0,010	0,03	0,3	-
6	Фенантрен/РНЕ	0,015	0,045	0,4	-
7	Антрацен/АНТ	0,005	0,050	0,5	-
8	Флуорантен/FLA	0,015	0,020	0,1	-
9	Пирен/PYR	0,008	0,020	0,2	-

10	Бенз[а]антрацен/ВаА	0,003	0,020	0,2	-
11	Хризен/СНР	0,008	0,020	0,2	-
12	Бензо[б]флуорантен/ВbF + Бензо[j]флуорантен/ВjF + Бензо[к]флуорантен/ВkF	0,016	0,020	0,2	-
13	Бензо[а]пирен/ВаР	0,005	0,015	0,1	-
14	Бензо[е]пирен/ВеР	0,008	0,020	0,15	-
15	Индено[1,2,3-сd]пирен/IND	0,011	0,020	0,2	-
16	Дибенз[аh]антрацен/DbahA	0,002	0,020	0,1	-
17	Бензо[ghi]пирилен/VghiP	0,004	0,020	0,1	-
II. Полихлорирани бифенили					
18	PCB6(сума)	0,005	0,02	0,2	1
19	2,4,4'-трихлорбифенил PCB-28	0,001	0,001	0,01	-
20	2,2',5,5'-тетрахлорбифенил PCB-52	0,001	0,001	0,01	-
21	2,2',4,5,5'-пентахлорбифенил PCB-101	0,001	0,004	0,01	-
22	2,2',4,4',5,5'-хексахлорбифенил PCB-138	0,001	0,004	0,04	-
23	2,2',4,4',5,5',- хексахлорбифенил PCB-153	0,001	0,004	0,04	-
24	2,2',3,4,4',5,5',-хептахлорбифенил PCB-180	0,000	0,004	0,04	-
III. Органохлорни пестициди					
25	Хексахлорбензен	-	0,025	0,25	10
26	алфа-бета-гама (**)- Хексахлорциклохексан	-	0,001	0,01	2
27	DDX (сума DDT, DDD и DDE) DDX (сума DDT, DDD и DDE)	-	0,3	1,5	4
28	2,4' и 4,4'- Дихлордифенилдихлоретилен /-о,р'-и р,р'-DDE/	-	0,1	0,5	-
29	2,4' и 4,4'-Дихлордифенил-2,2- дихлоретан /о,р'-и р,р'-DDD/	-	0,1	0,5	-
30	2,4' и 4,4'-Дихлордифенил-2,2,2- трихлоретан /о,р' и р,р'-DDT/	-	0,1	0,5	-
31	IV. Нефтопродукти	-	100	300	1200 (5000)*